

Glommen Mjøsen

Medlemsnytt

**PARADOKSET
SKOG I EU**

LES LEDER S. 2

**INVESTINGER I
INDUSTRIEN**

MARKEDSBILDET S. 2

Enten eller?

«Skogsektoren blir ikke lenger hørt, fordi vi ses på som det motsatte av hva samfunnet ønsker». Utsagnet er skremmende. Sitatet kommer fra direktør i CEPF, Fanny-Pomme Langue. Hun representerer oss private skogeiere i Europa, og har rollen som vaktbikkje mot EU.

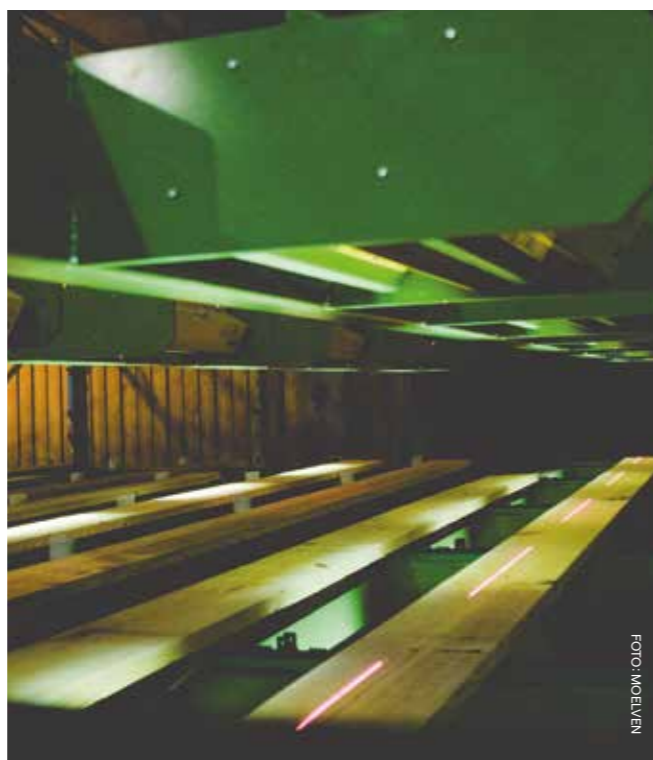
Hun poengterer at samfunnet ønsker å gå i en grønnere retning, minske CO₂-utslipp ved hjelp av skogen og bruke mye mer tre i bygg. Paradokset er at et bærekraftig skogbruk, som et virkemiddel for å nå disse målene, ikke er selvsagt for samfunnet. Mange mener skogen ikke en del av klimaløsningen ved at den brukes, den kan stå.

I EU pågår det nå innbitte diskusjoner om hvordan skogbruket i Europa skal drives i framtiden. Skogpolitikk i EU er et nasjonalt anliggende, men overkjøres nå av kommisjonen, som er EUs «regjering». Gjennom EUs skogstrategi foreslår kommisjonen blant annet at flatehogst kun skal brukes der det er faglig forsvarlig. I tillegg er bærekraftbegrepet i ubalanse, der klima og miljø har fått mye større betydning enn sosiale og økonomiske forhold.

Styret i Glommen Mjøsen Skog har nettopp hatt strategisamling. Vi valgte å bruke deler av samlingen til å heve blikket ut mot Europa. Via Teams fra Brussel formidlet CEPF-direktøren om fortvilende tilstander. Til tross for gjentatte forsøk på å argumentere for fordelene ved å drive et bærekraftig europeisk skogbruk, er det vanskelig å nå gjennom i EU. Kompleksiteten i skogsektoren er vanskelig å kommunisere mot målgrupper som bevisst ikke ønsker å se helheten, slo hun fast.

Hvorfor er dette viktig å forholde seg til som andelseier i Glommen Mjøsen Skog? Jo, det handler om å være klar over de ulike mekanismene som påvirker forvaltningen av skogen. Vi må være i forkant og stå for mulighetene i framtidens skogbruk, i stedet for begrensningene. Vi må få beslutningstakerne og folk flest, både her i Norge og i EU, til å innse at vi allerede driver og fortsatt ønsker å drive et bærekraftig og langsiktig skogbruk.

Heidi Hemstad
styreleder

Investeringer i sagbruksindustrien

AV MARKEDSSJEF HÅKON BAKKEN

I kjølvannet av særdeles gode resultater i sagbruksindustrien i 2021, kommer investeringene. Ringalm investerer i doblet kapasitet ved sitt sagbruk på Hauerseter med økt tørkekapasitet og automatisert justerverk. Kapasitetsøkningen starter allerede i høst og forventes ferdig ved utgangen av andre kvartal neste år. Vida investerer i økt tørkekapasitet ved seks av sine sagbruk sør i Sverige. Vida øker tørkekapasiteten med 0,4 millioner kubikkmeter trelast, det tilsvarer nesten det dobbelte i økt forbruk av tømmer. Investeringen vil gjøres i løpet av neste år. Midt-svenske Setra planlegger også økt kapasitet ved flere av sine sagbruk. Holmen med sine industrier spredt over Sverige med sagbruk og papir- og kartongfabrikker, hvor treforedlingssiden har vært vesentlig større enn sagbrukssiden, sier selv at de trolig i hovedsak er et sagbrukskonsern om ti år. Moelven investerer i økt kapasitet ved Valåsen og Edane i Midt-Sverige som de annonserte i juli i år og uttrykker «betydelige kapasitetsøkninger». Temmelig sikkert vil flere aktører signalisere investeringsvilje framover. La oss håpe optimismen fortsetter!

Åpenbart vil økt sagbrukskapasitet trigge etterspørsel av sagtømmer, det kan vi leve godt med. Hvis forventet økt generell etterspørsel av trelast i årene framover blir som mange prognoserer, kan dette bli en hyggelig historie for både skogeiere og sagbruksindustri.

Nytt Storting – nye muligheter

Glommen Mjøsen Skog vil sammen med Skogeierforbundet og NHO jobbe for at satsing på skog og tre blir en viktig del av regjeringsplattformen. Skogeierforbundet skriver i en uttalelse at de utfordrer politikerne på følgende:

1. Investere mer i skog som en viktig del av klimakrisen da større tilvekst øker karbonlageret og sikrer råstoff som kan erstatte fossile produkter.
2. Foredle mer av norsk tømmer i Norge.
3. Bærekraftig bruk av skogen, der skogvern skal ha minst mulig konsekvenser for skogens muligheter i det grønne skiftet og klimakampen.

Fagdag for almenningssansatte

Romedal og Stange Almenninger arrangerte i høst fagdag for sine ansatte, der Glommen Mjøsen Skog ved fagsjef Sverre Holm var invitert for å lede skogdagen. Eiendommen til almenningene er på til sammen 365.000 dekar. Romedal og Stange Almenninger er andelseiere i Glommen Mjøsen Skog, med egen administrasjon og ansatte.

- Denne gjengen jobber med skog daglig og har svært god kompetanse, men selv de mest rutinerne setter pris på en god skogfaglig diskusjon, sier fagsjefen.

Riktig skjøtsel gjennom EDEL og klimasterk skog som tåler framtidens vær og vind var gjennomgående tema. Blant annet snøbrekkskader har vært økende.

Noe på hjertet? Høstmøte i november

25. november arrangeres det årlige Høstmøtet for styret og tillitsvalgte i Glommen Mjøsen Skog. Har du som andelseier noe på hjertet, oppfordrer vi deg til å ta kontakt med de tillitsvalgte i ditt skogeierområde. Kontaktinfo til tillitsvalgte finner du på våre hjemmesider glommen-mjosen.no, under fanen «Kontakt oss». Skogeierområdene skal videreformidle saker som andelseierne er opptatt av og fremme forslag til saker som andelslaget bør arbeide med.

Mer gjenbruk av tre i bygg

SirkTRE-prosjektet får 100 millioner kroner for å starte opp en helsirkulær verdikjede for tre. I bakgrunnen har Norwegian Wood Cluster (NWC) og flere av deres medlemsbedrifter og samarbeidspartnere jobbet aktivt for å få til en god søknad om Grønn plattform-midler til sirkTRE.

Prosjektet starter opp i 2022 og skal jobbe for at returtre brukes om igjen eller gjenvinnes. Målet er å utnytte 250.000 kubikkmeter av Norges treavfall innen 2024.

Høstplantinga i rute

5,5 millioner planter skal plantes i høst. I vår gjorde innreiserestriksjoner at store deler av vårplantinga foregikk med norsk arbeidskraft – i hovedsak lokal ungdom. I høst er de faste utenlandske skogsarbeiderne på plass i Norge. Sammen med noen av ungdommene som plantet i vår, har vi nå nok skogarbeidere til høstplantinga. Plantesesongen avsluttes i løpet av oktober.

Skogproduksjon for framtida

FOTO: MERETE HAAGENRUD

EDEL skal hjelpe skogeier med å produsere opp mot 50 prosent mer volum og verdi på samme areal. EDEL-programmet er laget av Glommen Mjøsen Skog og baserer seg på velprøvde metoder og forskning på optimal skogskjøtsel.

AV MERETE HAAGENRUD

Behovet for tømmer øker. Skogen er en klimavinner og et flertall på Stortinget ønsker at det hogges og plantes mer skog i Norge. Skogene våre binder hvert år CO₂ tilsvarende halvparten av Norges samlede klimagassutslipp. Skogen kan erstatte produkter fra olje, kull og betong.

Enkel oppskrift

For å øke skogproduksjonen optimalt jobber Glommen Mjøsen Skog etter EDEL-programmet.

- Med EDEL ønsker vi å hjelpe skogeierne til å drive mest mulig effektivt i sin skog. Hvis ikke våre skogeiere tar i bruk ny kunnskap vil de stille bak våre yrkesbrødre og -søstre i Skandinavia som konkurrerer i samme marked. Samfunnet kommer til å kreve at vi kan levere mer fornybart materiale, derfor må vi gire opp produksjon i skogen, sier fagsjef Sverre Holm i Glommen Mjøsen Skog.

- Pensum for alle skogeiere

Almenningsbestyrer Gaute Nøkleholm i Romedal og Stange Almenniner mener

EDEL-programmet nærmest er pensumlitteratur for alle skogeiere.

Romedal og Stange Almenninger er to store skogeierdommer på drøye 240.000 dekar og 125.000 dekar. Eiendommene er veldrevne, og det gjøres betydelige investeringer. Årsaken er at eierne er opptatt av å tenke langsiktig.

ALMENNINGSBESTYRER
GAUTE NØKLEHOLM

- Målsettingen vår er å ha en stabil avkastning fra eiendommene som gjør at vi for all fremtid kan bidra med investeringskapital til våre eiere i landbruket, sier bestyrer Gaute Nøkleholm.

- For å klare det må vi ta mest mulig kvalifisert skogfaglig styring på de faktorene vi kan gjøre noe med, og da er skjøtsel helt avgjørende. Det tar 60-80 år før resultatene av det vi gjør blir synlige, og derfor er skjøtselen altfor viktig til å gjøres på tradisjon og automatikk.

- Vi skogbrukere har generelt blitt for lite oppmerksomme på det som er selve bærebjelken for næringen. Vi diskuterer

næringspolitikk, systemer og overordnede temaer, men har gradvis blitt mindre oppmerksomme på det langsiktige ansvaret vi har. Nemlig det faglige ansvaret vi har for at skogen gir maksimal avkastning i volum og verdier også inn i en omskiftelig framtid. Faglig forankret skjøtsel er det primære samfunnsoppdraget vårt, mener Nøkleholm.

Glommen Mjøsen Skog står bak skogbehandlingsprogrammet. EDEL.

Oppskriften er enkel, og dette vil skogbruksleder hjelpe deg med:

- Markberedning der det er mulig.
- Plante rett plante til rett sted, bruke foredlet plantemateriale og riktig plantebeskyttelse (f.eks. voks). Målet er at framtidsskogen skal etableres raskt med mest mulig vekst.
- Plantefeltkontroll og fyll eventuelt på med flere planter.
- Ryddesag når lauvskogen begynner å konkurrere med de unge granplantene. Dette vil frigjøre framtidstrær.
- Tynning og gjødsling kan være aktuelt ved et senere tidspunkt.